

Наукова та громадська діяльність

докт. техн. наук, професора, завідувача відділу геомеханічних основ технологій відкритої розробки родовищ Інституту геотехнічної механіки ім. М. С. Полякова НАН України

Четверика Михайла Сергійовича

Народився 21 листопада 1935 р. Закінчив Дніпропетровський гірничий інститут в 1958 р. і одержав спеціальність гірничого інженера-маркшейдера. Захистив кандидатську дисертацію в 1967 р. Захистив докторську дисертацію в 1988 р. в МГУ, м. Москва. Присвоєне вчене звання старшого наукового співробітника в 1973 р. Звання професора кафедри маркшейдерії присвоєно в 1996 р.

З 1958 р. по 1959 р. працював інженером-маркшейдером на шахті «Гілка-Глибока», нині шахта ім. Засядька А. Ф., а з 1959 р. по 1962 р. – дільничним маркшейдером на шахті «Мушкетівська-Вертикальна» тресту «Будьоновуголь». З 1962 року по теперішній час працює в ІТМ НАН України на різних посадах.

Одним із основних наукових досягнень в 1980-2015 рр. є обґрунтування схем розкриття глибоких горизонтів при циклічно-потоківій технології гірничих робіт, які застосовуються на кар'єрах Кривбасу.

Основні напрямки наукової діяльності присвячені: розробці перспективних технологій відкритого видобутку руд і обґрунтуванню технологічних комплексів; створенню теоретичних основ зрушення масиву гірських порід і керуванню деформаційними процесами при підземній виїмці вугілля; дослідженню формування техногенних і порушених гірничими роботами геологічних середовищ, їх властивостей та обґрунтування напрямків створення їх певних якісних характеристик при рекультивациі; розвитку перспективного напрямку впровадження інноваційної техніки й нових технологій виробництва енергії в об'єкти гірничої промисловості та дослідження поліпшення у зв'язку з цим соціально-економічних і екологічних умов.

Є одним із учасників створення першої в Україні спеціалізованої вченої ради по спеціальності 05.15.01 – «Маркшейдерія» при Національному гірничому університеті в м. Дніпропетровськ, що дозволило створити школи маркшейдерів у вищих учбових закладах Кривого Рогу та Донецька.

Організував у ІТМ НАН України постійно діючу (з 2002 р.) конференцію «Геотехнічні проблеми розробки родовищ».

Є науковим редактором гірничого розділу журналу «Металургійна та гірничорудна промисловість».

Член спеціалізованих рад із захисту дисертацій.

Автор понад 200 наукових праць (у т. ч. 5 монографій, 14 авторських свідоцтв і патентів).

Результати наукової діяльності викладені в матеріалах:

В області відкритої розробки родовищ

а) Четверик М. С. Вскрытие глубоких горизонтов карьеров при комбинированном транспорте. – Киев: Наукова думка, 1986. – 186 с.

б) Четверик М. С. и др. Циклично-поточная технология на глубоких карьерах. Перспективы развития. – Кривой Рог: Дионис, 2012. – 356 с.

В області підземного видобутку вугілля

а) Четверик М. С. Добыча угля и руды на глубоких горизонтах шахт и карьеров // Уголь Украины. – 2013. – № 5. – С. 3-7.

б) Четверик М. С. и др. Изменение проявления горного давления при подземной выемке угля вследствие сдвижения массива горных пород. Научный симпозиум «Неделя горняка – 2010» (Москва).

В області геотехнічної механіки

а) Четверик М. С., Андрощук Е. В. Теория сдвижения массива горных пород и управления деформационными процессами при подземной выемке угля. Институт геотехнической механики им. Н.С. Полякова НАНУ. – Днепропетровск: ПБП «Экономика», 2004. – 150 с.

б) Четверик М. С. Влияние нарушения геологической среды при горных работах на подтопление территорий / М. С. Четверик, Е. А. Бубнова, Л. И. Уварова // Металлург. и горноруд. пром-сть. – Днепропетровск. – 2005. – № 4. – С. 80-83.

В області математики

Четверик М. С. О заполнении евклидова множества фрактальным. Взрывные ряды. Матеріали конференції «Шляхи сучасної математики: освіта, наука, індустрія», (Дніпропетровськ. 18 квіт. 2013 р.) – Д.: Національний гірничий університет, 2013.

В області економіки

Четверик М. С., Мишина О. В., Четверик Т. М. Структурные изменения в экономике и безработица. Форум гірників, 2015.

В області історії України

Дослідження: Четверик М. С. Будини – корінне плем'я України. Формування української нації. Історичне дослідження. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2010 – 160 с.

Показано, що українська нація, як складова спільності мови, території, економічного життя, спільності культури сформувалася 2500 р. тому та її основою є плем'я будинів. Будини виступали в союзі з гунами під проводом Аттіли проти Римської Імперії. Столиця Угорщини «Будапешт» має українське походження та її прабатьківщина знаходиться на Чернігівщині.

В області художньої літератури

Художні твори: «Мюон, хитромудрий Іван та доброзичлива Оля», «Золото царичанської цариці», видані у 1997 р.; «Хвороба Президента. Золото царичанської цариці. Лиса могила. Казка про Любов на Дніпрі», Дніпропетровськ: ПБП «Економіка», 2013 – 300 с.

Нагороди:

1) Медаль «За доблесну працю». На відзначення 100-річчя від дня народження В. І. Леніна» (1970 р.).

2) Медаль «Ветеран праці» (1984 р.).

3) Бронзова медаль Виставки досягнень народного господарства СРСР.

4) «60 років перемоги в ВВВ» (2005 р.).

5) Почесний знак «Винахідник СРСР».

6) Нагороджений грамотами ІГТМ НАНУ та Почесною грамотою НАНУ.